

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248 25 13
E-mail: info@imzo.gov.ua, <https://imzo.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39736985

На № _____ від _____

Департаменти (управління) освіти
і науки обласних, Київської міської
державних (військових) адміністрацій

Заклади післядипломної
педагогічної освіти

Про інструктивно-методичні рекомендації
щодо проведення Всеукраїнського конкурсу
рукописів навчальної літератури для
позашкільних навчальних закладів
системи освіти у 2024 році

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 26.03.2024
№ 403 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної
літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти у 2024 році»
надсилаємо інструктивно-методичні рекомендації щодо проведення
зазначеного конкурсу.

Просимо зміст листа довести до відома всіх зацікавлених осіб.

Додаток: на 12 арк. в 1 прим.

Директор

Євген БАЖЕНКОВ

Ольга Чуприна (044) 248 21 95

ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти"

21/08-548 від 03.04.2024

БАЖЕНКОВ ЄВГЕН ВОЛОДИМИРОВИЧ 03.04.2024 14:54

директор

5E984D526F82F38F040000006ABE0001B23D7604 / Дійсний з 04.10.2023 до 03.10.2024

Додаток
до листа ДНУ «Інститут
модернізації змісту освіти»
від 03.04.2024 № 212/08-548

**Інструктивно-методичні рекомендації щодо проведення
Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для
позашкільних навчальних закладів системи освіти у 2024 році**

Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти (далі – Конкурс) проводиться відповідно до Положення про Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.09.2014 № 1008, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.09.2014 за № 1166/25943 (далі – Положення), та наказу Міністерства освіти і науки від 26.03.2024 № 403 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти у 2024 році».

На Конкурс у 2024 році прийматимуть рукописи у категоріях:

«Навчальні програми за напрямом позашкільної освіти» (далі – Навчальні програми),

«Навчальна література з позашкільної освіти» (далі – Навчальна література)

за такими напрямом (профілями/науковими відділеннями):

Категорія	Напрями	Профіль/наукове відділення
Навчальні програми	Еколого-натуралістичний	«Вівчарство», «Козівництво», «Кролівництво», «Птахівництво», «Ветеринарна медицина»
	Дослідницько-експериментальний	«Філософія та суспільствознавство», «Економіка»
	Художньо-естетичний	Театральний
Навчальна література	Еколого-натуралістичний	«Вівчарство», «Козівництво», «Кролівництво», «Птахівництво», «Ветеринарна медицина»
	Дослідницько-експериментальний	«Філософія та суспільствознавство», «Економіка»

	Військово-патріотичний	
	Туристсько-краєзнавчий	Туристсько-спортивний
	Художньо-естетичний	Театральний

Категорія «Навчальні програми за напрямами позашкільної освіти»

Навчальна програма з позашкільної освіти – навчальне видання, що визначає мету, завдання, зміст, обсяг, порядок, способи організації освітнього процесу та вимоги до його результатів за напрямами позашкільної освіти.

Навчальні програми з позашкільної освіти розробляють із урахуванням положень законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 року № 433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) від 11 серпня 2004 року № 651, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 року за № 1036/9635, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом МОН від 22.07.2008 № 676, Типової освітньої програми закладу позашкільної освіти, затвердженої наказом МОН від 05.01.2021 № 17, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.03.2021 за № 308/35930.

Порядок та технологія розроблення навчальних програм з позашкільної освіти визначено Методичними рекомендаціями щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти (лист ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» від 05.06.2013 № 14.1/10-1685) та оновлено Методичними рекомендаціями щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 16.08.2023 № 21/08-1330).

Основними завданнями організації та планування освітнього процесу в гуртках, секціях, студіях та інших творчих об'єднаннях закладів позашкільної освіти має бути реалізація компетентнісного методологічного підходу та формування пізнавальної, практичної, творчої та соціальної компетентностей. Компетентнісний підхід може поєднуватися з діяльнісним та особистісно-орієнтованим методологічними підходами.

Еколого-натуралістичний напрям.

Позашкільній освіті еколого-натуралістичного напрямку визначена особлива роль у збереженні незалежності держави в питаннях продовольчої безпеки.

Загальною метою конкурсних навчальних програм за профілями «Вівчарство», «Козівництво», «Кролівництво», «Птахівництво» має бути формування ключових компетентностей особистості в процесі еколого-натуралістичної творчості, створення умов для творчої самореалізації і професійного самовизначення молоді засобами створення простору професійних проб.

Основна увага акцентується на цілісному і міждисциплінарному підході до формування у дітей та молоді компетентностей, необхідних для практичної діяльності у галузі тваринництва. Тому досягнення завдань, визначених навчальною програмою, має передбачати використання міжпредметних зв'язків з хімією, фізикою, географією, математикою, технологіями у процесі виконання проєктів, розв'язання задач міжпредметного змісту як ресурсу формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти.

Чільне місце в освітньому процесі має бути відведено питанням утвердження української національної та громадянської ідентичності: ознайомлення з науковими об'єктами, що мають статус національного надбання, відкриттями, що уславили українську науку, залучення дітей до збереження агробіорізноманіття для сталого розвитку засобами науково-дослідницької роботи, реалізації проєктів з відродження тваринництва для забезпечення продовольчої безпеки України.

Серед основних умов підвищення якості освітнього процесу за зазначеними профілями є налагодження ефективного партнерства закладів освіти з науковими установами, дослідними господарствами, закладами вищої освіти, інтеграція профільних гуртків у систему неперервної аграрної освіти.

Зміст навчальних програм за профілем «Ветеринарна медицина» має бути орієнтований на формування у здобувачів освіти здатності динамічно поєднувати знання, уміння, навички, відповідальне ставлення до проведення клінічної діагностики та профілактичних заходів, щоб забезпечити здоров'я та благополуччя тварин, людей, екосистем.

Дослідницько-експериментальний напрям.

Наукове відділення «Філософія та суспільствознавство» містить такі секції: «Філософія», «Соціологія», «Правознавство», «Релігієзнавство», «Педагогіка», «Журналістика», «Психологія».

Наукове відділення «Економіка» містить такі секції: «Економіка та економічна політика», «Прикладна макро- та мікроекономіка», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Менеджмент та маркетинг».

Навчальні програми за дослідницько-експериментальним напрямом мають відповідати вимогам щодо їх розроблення (лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 21.03.2023 № 21/08-397 «Про рекомендації щодо використання навчальної літератури та навчальних програм з позашкільної освіти»).

Навчальні програми мають бути зорієнтовані на здобуття вихованцями умінь і навичок, необхідних сучасній людині для майбутньої успішної самореалізації у професійній сфері, ґрунтуватися на компетентнісному та особистісному підходах до навчання. Зміст має будуватися за принципом раціонального поєднання й чергування різних видів діяльності та з огляду на індивідуальні здібності та вікові особливості вихованців/учнів/слухачів із використанням як традиційних форм і методів навчання, так й інноваційних методів активізації пізнавальної діяльності вихованців, комп'ютерних і проєктних технологій, технологій дистанційного та змішаного навчання, методів стимулювання пізнання.

Форми організації освітньої діяльності мають урахувувати актуальність і значущість досягнення мети і реалізацію завдань, визначених у програмі, та сприяти залученню вихованців/учнів/слухачів до науково-дослідницької діяльності, створенню умов для виявлення, розвитку і підтримки здібних, обдарованих і талановитих дітей; стимулювання їх творчої й пізнавальної активності, прагнення до самовдосконалення, самореалізації та самовираження, осмислення отриманих знань і їх практичного використання як засобів подальшого саморозвитку.

Навчальні програми мають бути зорієнтовані на використання інноваційних педагогічних технологій, методів, форм і прийомів гурткової роботи, бути оригінальними та містити елементи новизни тощо.

Під час розроблення навчальних програм потрібно звернути увагу на те, що виклики сьогодення потребують активного втілення у роботу дистанційних форм навчання, організаційно-технологічними складовими якого є інформаційні освітні ресурси й інформаційно-комунікаційні технології.

Теоретична і практична частини мають змістовно узгоджуватися та скеровувати діяльність вихованців/учнів/слухачів на пошук та аналіз інформації, зацікавлювати та спонукати до наукової творчості, висунення гіпотез, їхньої перевірки, аргументованих висновків, стимулювати та заохочувати до розвитку критичного та наукового мислення, а також формувати науковий стиль мислення і науковий світогляд.

Завдання щодо організації роботи за науково-дослідницьким напрямом мають бути спрямовані на досягнення результату: оволодіння навичками розв'язання завдань науково-дослідницької діяльності та представлення її результатів відповідно до правил Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України.

Реалізація цих програм в освітньому процесі сприятиме всебічній підтримці обдарованої молоді, модернізації змісту науково-дослідницької, пошукової, експериментальної та практичної діяльності учнівської молоді, забезпеченню інтеграції вітчизняної освіти і науки в європейський та світовий простір.

Під час підготовки конкурсних матеріалів потрібно дотримуватися норм академічної доброчесності, вимог щодо опису використаних джерел, надаючи перевагу сучасним та актуальним, не рекомендовано використання ресурсів країни-агресора.

Художньо-естетичний напрям.

Реальність сучасного світу створюється з багатьох фундаментальних складових, серед яких особливе місце займає культурне розмаїття. І саме визнання цього розмаїття та його прийняття суттєво впливає на подальший розвиток художньо-естетичного виховання у світовому суспільстві.

Мистецька спадщина, акумулюючи емоційно-естетичний досвід поколінь, втілює і передає ціннісне ставлення до світу крізь призму етнонаціональної специфіки, тому вона є ефективним засобом виховання моральності, патріотичних почуттів, громадянської позиції.

Життя дітей і молоді в полікультурному просторі пов'язане з цінностями сучасного мистецтва, які завдяки універсальності художньо-образної мови передають зрозумілу для різних народів смислову інформацію, що надає змогу особистості вступати в невербальний діалог з різними культурами минулого і сучасності, розуміти інших і розширювати свій власний духовний світ, його унікальність і самобутність.

Потужний розвиток цифрових технологій XXI сторіччя здійснив помітний вплив на формування художніх смаків у світовому мистецтві. Освітній процес у закладах позашкільної освіти сьогодні неможливо уявити без діджиталізації, сучасних комунікативних засобів та технічних засобів цифровізації мистецтва.

Оскільки формування у дітей та молоді художнього смаку, розвиток їхніх творчих умінь та здібностей мають велике значення, дуже важливими наразі стають питання якісного забезпечення освітнього процесу закладів позашкільної освіти сучасними програмами, розробленими з урахуванням компетентнісних підходів, новітніх педагогічних технологій та сучасних напрямків мистецтва.

Важливо зазначити, що з початком повномасштабного вторгнення російських окупантів на територію України гостро постали питання національно-патріотичного виховання та розвитку громадянської свідомості учнівської молоді. Художньо-естетичне виховання в теперішньому світі забезпечує не лише розвиток дитячої творчої особистості, а й нерозривно пов'язане з ідеологією української національної ідентичності.

Конкурсні навчальні програми мають бути зорієнтовані на формування національної ідентичності підрастаючого покоління, патріотичної свідомості, спрямовані на розвиток творчих здібностей, формування особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва, формування художньої компетентності та здатності до самореалізації і самовдосконалення.

Категорія «Навчальна література з позашкільної освіти»

Навчальна література – видання, що містять систематизовані відомості наукового або прикладного характеру, викладені у зручній для вивчення й викладання формі. До цієї категорії належать навчальний посібник, робочий зошит, практикум, хрестоматія, навчальний наочний посібник, атлас навчальний, навчально-методичний посібник, які призначені для практичного використання в освітньому процесі закладів позашкільної освіти.

Зміст навчальної літератури з позашкільної освіти має відповідати критеріям, визначеним п. 1 розділу IV Положення.

Усі види навчальної літератури мають відповідати визначеній навчальній програмі з позашкільної освіти. Література має бути оформлена відповідно до

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»,

ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»,

ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

Еколого-натуралістичний напрям.

Профілі «Вівчарство», «Козівництво», «Кролівництво», «Птахівництво»

Зміст позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку за профілями «Вівчарство», «Козівництво», «Кролівництво», «Птахівництво» має бути орієнтований на опанування системою знань з біологічних особливостей, годівлі, утримання, розведення сільськогосподарських тварин, відпрацювання технологічних операцій по догляду за ними, набуття сучасних практичних навичок.

Належну увагу потрібно приділити основам селекційно-племінної роботи, збереженню генетичного потенціалу у вівчарстві, козівництві, кролівництві, птахівництві, організації системи охорони порід. Відповідно до підходів Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) локальні, аборигенні породи треба розглядати як культурну, інтелектуальну та генетичну спадщину людства.

У процесі реалізації змісту цього профілю пріоритетним є формування стійкого інтересу здобувачів освіти до прогресивних технологій та ефективного ведення бізнесу з виробництва продукції птахівництва, кролівництва, вівчарства, козівництва на основі залучення дітей до практичної та дослідницької діяльності, здобуття первинних професійних знань, вмінь і навичок, інших складових компетентностей. Зміст навчальної літератури має розкривати роль дрібного тваринництва у вирішенні продовольчої безпеки, його потенціал в економічному розвитку України, методичку економічної ефективності в тваринництві. Здобувачі освіти мають набути досвіду розрахунку собівартості продукції вівчарства, козівництва, кролівництва, птахівництва та рентабельності ферми, розробки проекту власної присадибної ферми чи фермерського господарства.

Чільне місце має бути відведене екологічно безпечним технологіям у тваринництві, питанням біобезпеки та способам профілактики найбільш поширених хвороб тварин.

Важливим є формування здатності вихованців, учнів і слухачів до професійного самовизначення з врахуванням соціально-економічних реалій життя, вибору траєкторії професійної кар'єри.

Профіль «Ветеринарна медицина»

Розгортання змісту навчальної літератури за профілем «Ветеринарна медицина» має здійснюватися у контексті реалізації Концепції «Єдине здоров'я» – трьохсторонньої стратегії Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), Міжнародного епізоотичного бюро (МЕБ) і Продовольчої сільськогосподарської організації (ФАО), яка передбачає забезпечення стабільного епізоотичного благополуччя.

Потрібно передбачити вивчення основ латинської мови, ознайомлення з уніфікованим переліком анатомічних термінів Міжнародної ветеринарної анатомічної номенклатури (*Nomina Anatomica Veterinaria*).

Зміст рукописів має мотивувати здобувачів освіти опановувати на практичних заняттях в учнівських навчально-дослідних тваринницьких комплексах, дослідних та фермерських господарствах навички пошуку шляхів розв'язання прикладних проблем ветеринарної медицини, проводити експерименти, готувати науково-дослідницькі роботи з дотриманням принципів

академічної доброчесності.

Дослідницько-експериментальний напрям.

Наукові відділення «Філософія та суспільствознавство», «Економіка»

Конкурсні роботи мають бути зорієнтовані на тематику відділень, секцій, галузі знань, а також бути повноцінними компонентами навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Структура рукопису має відповідати виду навчально-методичної літератури та його обсягу.

Зміст рукописів має бути високого науково-методичного рівня, містити необхідний довідковий апарат, оброблений і систематизований автором матеріал, для якого характерними є об'єктивність, науковість, чітка структура і логічна послідовність, що дає змогу розуміти задум автора та покращити загальне сприйняття рукопису.

Подання термінів, прийоми введення до тексту нових понять, використання засобів наочності мають бути спрямовані на формування у вихованців/учнів/слухачів стійкого інтересу до підвищення рівня знань; активізацію освітньої, пізнавальної, науково-дослідницької діяльності; підтримку у творчій самореалізації тощо.

Працюючи над конкурсним матеріалом, рекомендуємо дотримуватися принципів академічної доброчесності. Текстові та візуальні запозичення мають бути представлені з дотриманням вимог щодо їх оформлення. Список літератури подається відповідно до вимог оформлення джерел інформації; використання ресурсів країни-агресора не рекомендовано.

Військово-патріотичний напрям.

Виховання дітей та молоді в сучасному суспільстві здійснюється в умовах воєнного стану, що суттєво підвищує роль національно-патріотичного виховання молоді загалом і військово-патріотичного як його важливого напрямку, яке наразі наповнюється новим змістом. Його мета полягає у формуванні соціально активної, відповідальної особистості із сформованою громадянською позицією, стійкою ціннісною системою та особистісними характеристиками.

Військово-патріотичне виховання – це напрям виховання, що формує почуття, думки, ідеї, поняття, вчинки, пов'язані із захистом Батьківщини, вимагає чітко спланованої роботи всього педагогічного колективу, врахування індивідуально-психологічних, психолого-педагогічних та соціально-педагогічних чинників, особливостей соціокультурного та політичного розвитку суспільства. Належна його організація в закладі освіти – важлива умова формування у здобувачів освіти готовності до збереження територіальної цілісності держави і захисту її національної безпеки.

Системною формою національно-патріотичного виховання дітей та молоді є Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»), яка проводиться з метою виховання громадян-патріотів, захисників державної незалежності та територіальної цілісності України як високоморальних особистостей, які плекають українські традиції, духовні цінності, володіють відповідними знаннями, вміннями та навичками, здатні реалізувати свій потенціал в умовах сучасного суспільства.

Авторам рукописів навчальної літератури з військово-патріотичного напрямку рекомендуємо зосередити увагу на власному досвіді виховників джур (педагогічних працівників), розкрити власні педагогічні методи та прийоми формування патріотичної та громадянської свідомості вихованців, запровадити найкращі практики та методики, розроблені в процесі утвердження української національної та громадянської ідентичності учнівської молоді.

Туристсько-краєзнавчий напрям.

Туристсько-спортивний профіль

З метою вдосконалення освітнього процесу та ефективного засвоєння систематизованих знань, умінь та навичок рекомендуємо подати на конкурс навчальну літературу з урахування специфіки туристсько-спортивного профілю. Матеріали можуть містити заняття гуртків зі спортивного туризму, спортивного орієнтування, скелелазіння, підготовки суддів змагань тощо.

Першочергову увагу пропонуємо приділити навчальним матеріалам, які забезпечуватимуть освітній процес в умовах воєнного стану, а саме: навчальні посібники для проведення заходів в онлайн форматі, посібники за темами, пов'язаними з питаннями виживання в надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, воєнного характеру, підготовки до служби у Збройних Силах України, захисту України засобами туристсько-спортивної роботи або під час навчання в туристсько-спортивних гуртках.

Під час підготовки матеріалів потрібно звернути увагу на відповідність розробок новим Правилам змагань зі спортивного туризму, адаптованим до міжнародних Правил, та технічним регламентам з видів спортивного туризму. Пропоновані матеріали мають враховувати наявні туристські можливості, зокрема обмеження, пов'язані з воєнним станом, з використанням новітнього туристського спорядження.

Художньо-естетичний напрям.

Театральний профіль

Театр вже не одне тисячоліття багатопланово впливає на людську особистість: пояснює світ, створює емоційні імпульси в людській діяльності,

виконує величезну виховну роль і цим сприяє суспільній соціалізації. Театральне мистецтво є однією із форм творчої діяльності, що сприяє самовираженню молодій людині, прагненню до гармонійного буття і подальшому особистому зросту, здоровим стосункам і реалізації своїх мрій.

В умовах економічних, політичних та соціальних змін, що наразі активно відбуваються у сучасному суспільстві, особливого значення набуває процес культурного розвитку молоді, її світогляду та системи цінностей, духовного та творчого потенціалу.

Вихованці творчих об'єднань, які займаються за театральним профілем, і безпосередньо задіяні у творчому процесі створення театральної вистави різних жанрів, здійснюють реалізацію своїх здібностей і талантів, підвищують свій духовний рівень та особистісний зріст.

Війна внесла кардинальні зміни в життя українців. Зокрема, суттєвих змін зазнали процеси здобуття освіти та реалізації творчих навичок молоді. Наразі освітній процес творчих об'єднань художньо-естетичного напрямку, зокрема театрального профілю, потрібно здійснювати з урахуванням сучасних умов існування: безпечне середовище, дистанційна форма навчання, відповідний та актуальний художній матеріал (як класичні твори, так і твори сучасної драматургії), свідомо відмова від шкідливого впливу драматургії країни-агресора, детальний перегляд репертуару, збереження ментального здоров'я вихованців та керівників гуртків.

Рукописи, які подають на Конкурс, мають відповідати актуальним питанням сьогодення та допомагати долати виклики теперішнього часу!

Експертне оцінювання рукописів

Експертизу рукописів, поданих на Конкурс, здійснюють експертні комісії Конкурсу, які формують організатори відповідно до категорій та напрямів позашкільної освіти, з яких проводиться Конкурс.

Експертизу кожного рукопису здійснюють не менш двох членів експертної комісії, яких визначає її голова (за його відсутності – заступник) із урахуванням професійної підготовки, фахової спеціалізації, місця роботи членів експертної комісії Конкурсу.

Експерт проводить експертизу рукопису відповідно до критеріїв оцінювання (пункт 1 розділу IV Положення). За результатами проведеної експертизи оформлює розгорнутий та обґрунтований експертний висновок, у якому надає оцінку науковості змісту рукопису, визначає повноту розкриття основних положень та відповідність сучасному науковим знанням. Експерт завіряє експертний висновок своїм підписом із зазначенням прізвища та ініціалів, фіксує дату заповнення. Він несе персональну відповідальність за повноту

аналізу рукопису, об'єктивність та обґрунтованість зроблених висновків. Результати проведеної експертизи засвідчують підписом керівника установи, в якій працює експерт, та скріплюють печаткою цієї установи. Оформлені належним чином експертні висновки подають для розгляду на засіданні експертної комісії.

Узагальнення результатів оцінювання рукописів та визначення переможців відбувається на загальному засіданні експертної комісії відповідного етапу Конкурсу. Рішення експертної комісії відповідного етапу Конкурсу на підставі експертних висновків оформлюють протоколом, який підписують голова та всі її члени, і передають до організаційного комітету відповідного (I або II) етапу Конкурсу у день завершення роботи комісії.

Умови проведення Конкурсу визначено у розділі II Положення.

Для участі у I етапі Конкурсу учасники подають до організаційного комітету I етапу Конкурсу документи згідно з пунктом 4 розділу II Положення (заявка на участь у I етапі Конкурсу за формою згідно з додатком до Положення; один примірник рукопису на паперовому та електронному носіях).

Для участі у II етапі Конкурсу організаційний комітет I етапу Конкурсу має підготувати документи згідно з пунктом 6 розділу II Положення: протокол на підставі висновків експертних комісій I етапу із зазначенням переможців – учасників II етапу Конкурсу та документи цих переможців (заявка на участь у II етапі Конкурсу за формою згідно з додатком до Положення на паперовому та електронному носіях; один примірник рукопису на паперовому та електронному носіях та згоду на внесення інформації в базу даних та публікацію матеріалів у періодичних та інших освітніх виданнях) і **до 15 липня 2024 року** надіслати до відповідних установ за такими адресами:

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», відділ психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи (навчальні програми за еколого-натуралістичним, дослідницько-експериментальним та художньо-естетичним напрямом позашкільної освіти); 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36; e-mail: edchild@imzo.gov.ua;

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді (навчальна література за еколого-натуралістичним напрямом позашкільної освіти); 04074, м. Київ, вул. Вишгородська, 19; e-mail: nenc@nenc.gov.ua;

Національний центр «Мала академія наук України» (навчальна література за дослідницько-експериментальним напрямом позашкільної освіти); 04119, м. Київ, вулиця Дегтярівська, 38-44; e-mail: man@man.gov.ua;

Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді (навчальна література за військово-патріотичним та туристсько-краєзнавчим напрямками позашкільної освіти); 01135, м. Київ, вул. П. Пестеля, 5-7; e-mail: center.patriotua@gmail.com;

Український державний центр позашкільної освіти (навчальна література за художньо-естетичним напрямом позашкільної освіти); 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 8; e-mail: mettod2@gmail.com.